

Masa bugarștice-lor cunoscute, — de 81 de cîntece, — conservate întimplător în operele unor poeți dalmați, sau în cîteva manuscrise de aceeași origine, într-o îmbinare, lipsită evident de finalitate documentară și de rosturi ideologice, — oglindește involuntar, odată cu spiritualitatea care domina societatea în momentul înregistrării lor, însăși natura organică a genului literar.

Varna⁵², Vidinul și Severinul,⁵³ Ungaria⁵⁴, Kosovo⁵⁵, Bosnia⁵⁶, Macedonia⁵⁷, Perasto și Kataro⁵⁸, Raguză,⁵⁹ etc., — iată cîteva din coordonatele geografice ale bugarștice-lor, o diversitate egalată de aceea a protagoniștilor: Miloš Obilić⁶⁰, Banović Strahinja,⁶¹ Marko Kraljević,⁶² Radivoi dela Severin și Vlatko dela Vidin,⁶³ Radul voievod valah și Martesić perastinul,⁶⁴ Branković Vuk⁶⁵ Branković George⁶⁶ și Branković Zmaj⁶⁷ Jankula Voivod și Sekula,⁶⁸ Mihail Szilagi,⁶⁹ țarul Šišman,⁷⁰ Novak,⁷¹ Petar Zrini,⁷¹ etc., etc.

În fața acestor diversități sînt unitare: natura evenimentelor cîntate, — împrejurări istorice care au zguduit Balcanii (încercarea ungarilor de a depăși Dunărea, Vidin 1370,⁷³ Kosovo, 1389,⁷⁴ Varna, 1444,⁷⁵ Kosovo, 1448,⁷⁶ Krabava, 1493,⁷⁷ etc.), ori situații și momente locale ale luptei cu turcii (ca luptele dintre perastini, muntenegreni și turci,⁷⁸), precum și caracterul cavaleresc al protagoniștilor și prelucrări artistice a materialelor faptice.

⁵² V. Bogišić, *op. cit.*, nr. 29, 35, « Archiv für slavische Philologie », III, p. 648—33 nr. 3.

⁵³ V. Bogišić, *op. cit.*, nr. 49.

⁵⁴ *Op. cit.*, nr. 23, 30, 31, etc.

⁵⁵ *Op. cit.*, nr. 1, 2.

⁵⁶ *Op. cit.*, nr. 54.

⁵⁷ *Op. cit.*, 4—7.

⁵⁸ *Op. cit.*, nr. 59, 61, 63, 65, 67, 69.

⁵⁹ *Op. cit.*, nr. 79, 80.

⁶⁰ *Op. cit.*, nr. 1, 2.

⁶¹ *Op. cit.*, nr. 40.

⁶² *Op. cit.*, nr. 4—7.

⁶³ *Op. cit.*, nr. 49.

⁶⁴ *Op. cit.*, nr. 67.

⁶⁵ *Op. cit.*, nr. 1—2.

⁶⁶ *Op. cit.*, nr. 9, 10—11.

⁶⁷ *Op. cit.*, 12—16.

⁶⁸ *Op. cit.*, 17—22, 24, 27—29.

⁶⁹ *Op. cit.*, 46.

⁷⁰ Rad., 153, p. 216.

⁷¹ V. Bogišić, *Op. cit.*, nr. 39.

⁷² *Op. cit.*, nr. 36.

⁷³ *Op. cit.*, nr. 49.

⁷⁴ *Op. cit.*, nr. 1—2.

⁷⁵ *Op. cit.*, 29, 35, „Arch. f. sl. Phil.”, III, p. 648—53, nr. 3.

⁷⁶ V. Bogišić, *op. cit.*, 9—11, 19—22, 24—27.

⁷⁷ *Op. cit.*, nr. 78.

⁷⁸ *Op. cit.*, nr. 59, 61, 63, 65, 67, 69.